

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-1

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Nákončí saxu z hrobu v Blučině-Cezavách (obr. 2, str. 105).
Sax-sword strap-end from the tomb of Blučina-Cezavy (Fig. 2, Pg. 105).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Literatura

Přichystal, M. 2009: Pravěké a raně středověké osídlení Velkého Kosíře. *Přírodovědné studie Muzea Prostějovska 10–11*, 137–169.

Resumé

Slatinky (Bez. Prostějov), „Močilky“, Parz. Nr. 224/2. Ältere Bronzezeit. Bestattung in Siedlungsgrube. Rettungsgrabung.

Obr. 17. Slatinky, „Močilky“. Pozůstatky lidského skeletu.

Abb. 17. Slatinky, „Močilky“. Relikt des Menschen skelettes.

ŠELEŠOVICE (OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Pod rozdílý“, parc. č. 467/9, 477/9, 476/11, 477/8. KLPP. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace parcel: ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, v ploše mezi body 220/294-221/297-223/295-221/293mm od Z/J s. č.; ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, v ploše mezi body 224/300-226/229-224/294-222/298mm od Z/J s. č.; ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, v ploše mezi body 218/299-220/298-218/296-216/297mm od Z/J s. č. a ZM ČR 1:10 000, list 25-31-16, v ploše mezi body 222/298-221/299-223/301-224/300mm od Z/J s. č.

V průběhu archeologického výzkumu (podrobněji viz oddíl Středověk, novověk v tomto ročníku Přehledu výzkumů) byl na parcele č. 467/9 prozkoumán jeden zahlužený objekt, který je na základě keramických zlomků možné datovat na počátek kultury lužických popelnicových polí. Osídlení z tohoto stupně je z lokality známo již z předcházejících výzkumů (Popelka 2016, 229–230).

Výzkumem stavební parcely č. 477/9 (podrobněji viz oddíl Středověk, novověk) byl zachycen a prozkoumán objekt K 508, který bylo možné datovat do počátečního období lužických popelnicových polí. Tento objekt lze považovat za menší zásobní jámu. V jeho výplni byl nalezen poměrně zajímavý soubor hrubší kamenné industrie (zlomky zrnotěrek, kamený kopáč z přístředného valounu) a pečlivě ohlazený paroh.

Záchranným archeologickým výzkumem se podařilo na parcele č. 476/11 v základových pasech zachytit a částečně prozkoumat jeden archeologický objekt, datovaný nepočteným keramickým souborem do mladší doby bronzové (KLPP). Interpretační možnosti daného objektu jsou v tomto případě výrazně ovlivněny použitou metodou výzkumu, je možné, že se jednalo o torzo rozměrnější zásobní jámy nebo exploatační objekt – hliník. Je však zřejmé, že osídlení pokračuje z nevýrazné terénní vlny dále i západním směrem, avšak geologické podloží je v těchto místech překryto mocnou vrstvou nadloží a při standardní skrývce ho není možno dosáhnout a tak většina možných archeologických objektů/situací zůstane v těchto místech s největší pravděpodobností zachována pod budoucí zástavbou pro další generace.

V průběhu záchranného archeologického výzkumu na parcele č. 477/8 (blíže viz oddíl Neolit v tomto čísle) byl objeven jeden archeologický objekt z časné fáze kultury lužických popelnicových polí. Jednalo se o zásobní jámu, v jejíž výplni byl objeven soubor tkalcovských závaží (obr. 18), které svým množstvím představují pro dané období ojedinělý nález tohoto druhu (Menšík, Chvojka 2015, 197–201).

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Literatura

Menšík, P., Chvojka, O. 2015: Massenfunde vorge-schichtlicher tönerner Webgewichte in der Tschechischen Republik. In: *Archäologische Arbeitsgemeinschaft Ostbayern/West- und Südböhmen/ Oberösterreich: 24. Treffen : 18. bis 21. Juni 2014 in Bechyně*. Fines Transire. Rahden/Westf.: Verlag Marie Leidorf. 191–207.

Popelka, M. 2016: Šelešovice (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 57(1), 229–230.

Resumé

Šelešovice (Bez. Kroměříž), „Pod rozdílý“, Parz. Nr. 467/9, 477/9, 476/11, 477/8. Lausitzer Urnenfelder-kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 18. Šelešovice, „Pod rozdíly“. Výběr tkalcovských závaží z výzkumu (objekt K511).

Abb. 18. Šelešovice, „Pod rozdíly“. Die Auswahl der Tongewichte aus der Forschung (Grube K511).

TIŠNOV (OKR. BRNO-VENKOV)

Bezejmenná spojka mezi ulicemi Dobrovského a Horova. KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V srpnu a září roku 2016 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v jihovýchodním úseku bezejmenné spojky mezi ulicemi Dobrovského a Horova v souvislosti s rekonstrukcí vodovodu. Přesná poloha místa je na ZM ČR 1:10 000, list 24-32-02 určena bodem o souřadnicích 255:120 mm od Z:J s. č.

Liniové výkopy pro uliční vodovodní řad a přípojky k jednotlivým rodinným domům v uvedeném prostoru porušily celkem 7 žárových hrobů kultury lužických popelnicových polí z mladší až pozdní doby bronzové, které představují pokračování známého pohřebiště (Nekvasil 1958; 1962; 1973; Smrž 1975, 16). Značně omezený rozsah výzkumu nedovolil rozlišit ani hrobové jámy, ani s nimi související kamenné konstrukce. Pokud byly zjištěny pozůstatky kremace, tak byly vždy uloženy v keramické nádobě. Inventář hrobů obvykle tvořily ještě další nádoby, vzácněji také osobní předměty zemřelých, jmenovitě zlomek bronzové jehlice a hliněný korálek. Zajímavé zjištění však přinesl antropologický rozbor vyzvednutých ostatků, kdy v nejbohatším hrobě byly kromě spálených kostí dospělé osoby zjištěny také zbytky lidského plodu starého maximálně šest měsíců.

Jiří Kala, Michal Přichystal

Literatura

Nekvasil, J. 1958: Popelnicové pohřebiště v Tišnově na Moravě. *Archeologické rozhledy* 10, 12–25.

Nekvasil, J. 1962: Nález nových hrobů na lužickém pohřebišti v Tišnově, okr. Brno-venkov. *Přehled výzkumů* 1961, 60.

Nekvasil, J. 1973: Další nálezy z lužického pohřebiště v Tišnově (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 1972, 27.

Smrž, Z. 1975: *Enkláva lužického osídlení v oblasti Boskovské brázdy*. Studie Archeologického ústavu ČSAV v Brně 3(3). Praha: Academia.

Resumé

Tišnov (Bez. Brno-venkov), zwischen Dobrovského und Horova Straßen. Bei der Rettungsgrabung im Raum zwischen der Straßen Dobrovského und Horova wurde der weiter Teil vom bekannten Brandgräberfeld der Lausitzer Urnenfelderkultur entdeckt.

TROUBSKO (OKR. BRNO-VENKOV)

„Malá pole“ (parc. č. 1393/244). KSPP. Ojedinelý nález – bronzová šipka. Průzkum detektorem kovů.

Lokalizace: X = -605566 Y = -1163126.

Dne 24. dubna 2016 pan Ladislav Drapela nalezl pomocí detektoru kovu na svém pozemku bronzovou šipku. Místo je situované při okraji intravilánu obce v trati „Malá pole“, které je známé nálezy z období neolitu, doby bronzové a raného středověku, v nadmořské výšce 270 m. Při rekognoskaci terénu a geodetickém zaměření následující den bylo zjištěno, že šipka byla vyzvednuta z ornice a hloubky 10–15 cm. V prostoru pozemku byly také prováděny drobné zemní práce (výkop pro zavlažování, zahrádkářství) maximálně však do hloubky 30 cm, nenarušovaly tedy podloží. Další nálezy movitého charakteru nebo archeologické struktury zaznamenané nebyly.

Richard Biško, Ladislav Drapela

Resumé

Troubsko (Troubsko Cadastre, Brno-venkov District), „Malá pole“. During metal detector survey a bronze arrow head was discovered. The find belongs to Danubian Urnfield culture.